

AKP'NİN EKONOMİ POLİTİKASI VE ÇÖKÜŞÜ

Aydınlık Gazetesi, 29 Ocak 2019

Yıldırım Koç

AKP Türkiye'yi yönetemiyor. En başarısız olduğu alanlardan biri de, ekonomi yönetimi. Bu konuyu, birbiriyle bağlantılı birkaç yazıyla ayrıntılandıracağım.

AKP'nin bugün Türkiye ekonomisini getirdiği noktayı ve yaşanan büyük tıkanıklığı anlayabilmek için son 16 yıla bakmak gerekiyor.

AKP'nin 2003 yılından itibaren uyguladığı ekonomi stratejisi, halkın yaşam standardının yükselmesini de sağladı. Ancak bu süreçte kullanılan araç ve uygulamalar, Türkiye ekonomisinin bugünkü büyük sıkıntılarına neden oldu.

Bugünkü ekonomik çöküşün sorumlusu, emperyalizm ve AKP'dir.

EKONOMİK KRİZLERİN NEDENİ

Türkiye ekonomisindeki krizlerin önde gelen iki nedeni, ülkenin kazandığı dövizden daha fazla döviz harcaması (cari açık) ve devlet harcamalarının devletin gelirlerinden fazla olmasıdır (bütçe açığı). Klasik kapitalist sistemin pazar yetersizliği (eksik tüketim) veya kâr oranının düşme eğilimine bağlı ekonomik krizleri Türkiye için genellikle geçersizdir. Kapitalist ekonominin canlanma-refah-durgunluk-kriz evrelerinden oluşan çevrimsel ekonomik hareketliliği de Türkiye'de görülmez.

Günümüzde henüz başlangıcında olunan ekonomik krizde hem cari açık, hem de bütçe açığı sorunları yaşanmaktadır.

AKP'NİN EKONOMİ STRATEJİSİ

Emperyalist güçlerin 2001 ekonomik krizinden sonra dayattığı ve AKP'nin de benimseyip uyguladığı ekonomi stratejisinin özü, aşırı değerli Türk Lirası ile ithalatı ucuzlatmak, ucuz ithal ürünlerle enflasyonu tek haneli rakamlara indirmek, böylece faiz oranlarını aşağıya çekmek, bu süreçte ortaya çıkan döviz ihtiyacını dış borçlanmayla ve Türkiye'ye gelen sıcak parayla karşılamak biçiminde özetlenebilir. Ayrıca Türkiye'de yabancı sermaye yatırımlarının artırarak, özelleştirmelerin bir bölümünde yabancıları tercih ederek, yabancılarla arazi ve konut satarak da döviz temin edildi.

Diğer taraftan, düşürülen faizler sayesinde tüketici kredileri ve kredi kartı kullanımını olağanüstü düzeyde artırarak, insanların gelecekte elde etmeyi umdukları geliri şimdiden harcatmak, böylece bankalara kredi verme olanağı sağlamak ve ekonomide iç talep yaratmak da kullanıldı.

İnşaat sektörünün teşviki ve düşük faiz oranları da, çeşitli araçlarla körüklenen tüketim çılgınlığıyla, hem insanları borçlu ve mutlu kılarak pasifleştirdi, hem de demirden boyaya, mobilyadan banyo ve mutfak eşyalarına kadar çok geniş bir alanda talep yarattı.

Anadolu'nun sade yaşamı sistemli bir biçimde tahrip edilerek, kapitalizmin aşırı tüketim çılgınlığı teşvik edildi. İnsanlar araba, cep telefonu, televizyon, buzdolabı, çamaşır makinesi, derin dondurucu, vb. dayanıklı tüketim mallarına yöneltildi.

DENİZ TÜKENDİ

AKP, bu politikaları 2017 yılına kadar başarıyla uyguladı. Ancak artık deniz tükendi ve sistem tıkanı. Türk Lirası hızla değer yitirdi, enflasyon ve faizler arttı.

AKP'nin yaptığı, kanser hastasına hastalığın ciddiyetini söyleyerek onu doğru ve ancak sıkıntılı bir tedavi sürecine sokmak yerine, kanserin belirtileri olan ağrıları geçici olarak giderecek ağrı kesici veren hekimin yaptığına benziyordu. Sorunlar arttıkça, ağrı kesicilerin dozu artırıldı; ancak kanser de ilerledi. Bugün gelinen noktada artık ağrı kesiciler işe yaramamaktadır.

AKP'nin ekonomi politikasının değişik boyutlarını ve sistemin nasıl tıkanıldığını önümüzdeki günlerdeki yazılarımda verileriyle ayrıntılandıracağım.